

forslag, som fremlægges til Efteraaret, maa i Forbindelse med de dertil knyttede Love vise Vej ud af det nuværende finansielle Uføre. Men et vigtigt Skridt i den angivne Retning er sikkert gjort ved de i Dag forelagte Love, og jeg haaber med Sikkerhed paa, at det høje Ting vil underkaste dem en gunstig Overvejelse og en hurtig Behandling, saa at de alle kunne blive Love allerede i denne Samling.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte Lovforslag ville blive omdelte.

Derefter giver jeg Ordet til Ministeren for offentlige Arbejder til Fremsættelse af det i Dag af Ministeren anmeldte Lovforslag.

Ministeren for offentlige Arbejder (Thomas Larsen): Det Lovforslag, som jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, er, som min højtærede Kollega, Finansministeren, allerede har nævnt, Forslag til Lov om Ændring i Statsbanernes Takster. Under Finanslovens første Behandling blev det udtalt fra forskellige Sider her i Salen, at vi maatte komme til en bedre Forrentning af den Anlægskapital, som indestaar i vore Statsbaner, idet det blev fremholdt meget stærkt og sikkert med Rette, at den Rente, som denne Anlægskapital afkastede, og som kun for Tiden udgør 1,23 pCt., var alt for lav. Jeg havde den Gang Lejlighed til at oplyse, hvor meget Statsbanernes Overskud var sunket i de senere Aar, og jeg paaviste til Dels Grundene dertil. Det kan jo ikke nægtes, at Overskuddet er sunket betænkeligt stærkt. Det vil nemlig vise sig, at den Rente, som Statsbanedriften har givet af Anlægskapitalen i 1905—06, var 4,22 pCt., i 1906—07 3,94 pCt., i 1907—08 2,98 pCt. og i 1908—09 kun 1,33 pCt., medens den i Aaret 1909—10, som allerede nævnt, er sunken til 1,23 pCt. Dette hænger sammen blandt andet med, at der er foregaaet en stor Udvikling i vort hele Jernbanevæsen, som har imødekommet mange af de Krav, som fra Befolkningens Side ere blevne rettede til Statsbanerne om at følge med i de moderne Fremskridt. Der er saaledes foregaaet en hel Revolution med Hensyn til vort Vognmateriel ved Overgangen fra de korte til

de lange Vogne, et Forhold, som jeg tillod mig at gøre Rede for ved Finanslovens første Behandling, og som jeg derfor ikke atter skal komme ind paa. Men dertil kommer, at Driften af Statsbanerne maa blive forholdsvis dyrere her i Landet end i vore Nabolande paa Grund af vort Lands geografiske Forhold. Det er gennemskaaet af Sunde og Bælter, hvilket medfører den kostbare Færgedrift og tilige, at man skal have et større Materiel, end hvis det var muligt at gennemføre en Togstamme fra den ene Ende af Landet til den anden. Endvidere har vor Jernbanetrafik udviklet sig mere og mere i Retning af Sporvejsdrift og vil sikkert udvikle sig endnu stærkere i denne Retning. Ogsaa dette kræver et forholdsvis større Materiel og kan ikke andet end fordyre Driften. Men til Trods for disse særlige Forhold, som maa fordyre Driften af vore Statsbaner i Sammenligning med vore Nabolandes, have Jernbanetaksterne været lavere end i vore Nabolande. Det er selvfølgelig urimeligt, og det saa meget mere, som Driftsudgifterne for Statsbanerne ved Lønningsloven med eet Slag bleve forøgede med ca. 4 Mill. Kr. aarlig. Og Forøgelsen er i Virkeligheden betydelig større, idet der med Forhøjelsen af Lønnen for de fast ansatte fulgte, at den Ekstrahjælp, som Statsbanerne maatte benytte, ogsaa maatte blive lønnet højere end før Lønningslovens Vedtagelse. Dette gav sig ogsaa Udtryk i en temmelig stor Bevilling paa Finansloven.

Det blev ligeledes under Finanslovens første Behandling drøftet, om det ikke var muligt at naa til et bedre Driftsresultat end det nuværende ved Besparelser. Fra enkelte af de Medlemmer, som fremsatte Tanken om mulige Besparelser, blev det imidlertid fremholdt, at det, man kunde vente sig ad denne Vej, neppe kunde være meget, og denne Opfattelse er ganske sikkert rigtig. Sagen er nemlig den, at selv om det vilde være muligt paa enkelte Punkter at foretage Besparelser, ville disse hurtigt opluges af de Krav, som ligge i Luften, og de Foretagenders Udførelse, som allerede ere paabegyndte. Man kan saaledes nævne, at de nye Statsbaner, som anlægges, f. Eks. Statsbanen gennem Midtjylland, ikke kunne ventes at ville bære